

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Privind comisioanele aplicate pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător, comisioanele aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare și comisioanele percepute de Banca Națională a Moldovei pentru plățile procesate în sistemul automatizat de plăți interbancare”

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr. obiecției/propunerii/recomandării	Conținutul obiecției/propunerii/ recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
<p>În temeiul art.5 alin. (1) lit. m), art. 11 alin. (1), 27 alin. (1) lit. c) și art.49¹ alin. (2) lit. b) din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544), cu modificările ulterioare, art. 50 alin. (6) și (7) din Legea nr. 114 din 12.05.2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197, art.661), cu modificările ulterioare, Capitolul VIII¹ din Regulamentului cu privire la cardurile de plată aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrare al BNM nr.157 din 1 august 2013 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191-197 art.1370), cu modificările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei</p>	Ministerul Justiției	1	<p>Din clauza de adoptare se va exclude referința la <i>Regulamentul cu privire la cardurile de plată, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013</i>, deoarece potrivit art. 16 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> „Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai <u>în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului</u>”. Astfel, nu poate constitui temei juridic pentru adoptarea unei hotărâri a Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei o altă hotărâre a acestei autorități.</p>	Se acceptă
<p>HOTĂRĂȘTE:</p> <p>1. Se aprobă valorile maxime ale comisioanelor aplicate în funcție de marca și categoria cardurilor de plată pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător de către prestatorii de servicii de plată, conform anexei nr.1.</p> <p>2. Se aprobă tarifele aplicate de Banca Națională a Moldovei pentru plățile procesate în sistemul</p>		2	<p>La partea dispozitivă, recomandăm comasarea pct. 1-3, reglementările structurându-se în patru alineate, dintre care primul va avea următorul cuprins: „1. Se aprobă:”, iar următoarele alineate, în conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, se vor însemna cu cifre arabe, urmate de o paranteză. Corelativ, se va revedea redacția pct. 4.</p>	Se acceptă

<p>automatizat de plăți interbancare, conform anexei nr. 2.</p> <p>3. Se aprobă valorile maxime ale comisioanelor aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare, conform anexei nr. 3.</p> <p>4. Prevederile punctelor 2 și 3 intră în vigoare la data de 1 iulie 2019.</p>				
<p>4. Prevederile punctelor 2 și 3 intră în vigoare la data de 1 iulie 2019.</p>	<p>BC „Moldova-Agroindbank” SA</p>	<p>3</p>	<p>Considerăm oportun modificarea termenului intrării în vigoare a propunerilor Băncii Naționale a Moldovei referitor la stabilirea tarifelor pentru plățile procesate în SAPI (Anexa 2) până la 01.01.2020, ceea ce va permite băncilor comerciale planificarea cheltuielilor pentru 2020 în conformitate cu tarifele noi, introduse de Banca Națională din data respectivă.</p>	<p>Se acceptă parțial Termenul de intrare în vigoare va fi 1 septembrie 2019.</p>
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
Privind valorile maxime ale comisioanelor aplicate pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător				
<p>1. Se aprobă valorile maxime ale comisioanelor aplicate în funcție de marca și categoria cardurilor de plată pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător de către prestatorii de servicii de plată, conform anexei nr.1.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>4</p>	<p>La anexa nr. 1, semnalăm că, potrivit art. 49 alin. (5) din <i>Legea nr. 100/2017</i> „Exprimările cifrice, tabelele, planurile și altele asemenea, care sunt incluse în anexe, pot fi urmate de explicații suplimentare, <u>care se notează cu indici numerici, în ordinea în care au fost enunțate în textul anexei</u>”. În speță, notele amplasate după tabel nu cadrează cu prevederile citate <i>supra</i>, or prevăd în ce cazuri nu se aplică dispozițiile acestei anexe. Prin urmare, ele trebuie să fie formulate într-un punct separat din partea dispozitivă a hotărârii.</p>	<p>Se acceptă parțial Nota a fost exclusă.</p>
			<p>Cât privește data aplicării, comunicăm că aceasta se indică în dispozițiile finale ale actului normativ (a se vedea art. 47 din <i>Legea nr. 100/2017</i>).</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Agencia de Guvernare Electronica</p>	<p>5</p>	<p>Referindu-ne la pct. 1 din anexa 1 la proiect, în ce privește comisionul pentru operațiunile destinate bugetelor componente ale bugetului public național, AGE consideră oportun de a specifica dacă comisionul indicat se referă atât la cardurile emise în Republica Moldova, cât și la cardurile emise în afara Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, cu referire la pct. 2 din anexa 1 la proiect, nu este clar de ce plafonarea comisionului este aplicată doar pentru operațiunile efectuate cu utilizarea fizică (POS), iar pentru operațiunile efectuate prin eCommerce aceste comisioane nu sunt plafonate. Astfel, AGE consideră că neplafonarea comisioanelor pentru eCommerce nu va încuraja comerțanții să</p>	<p>Se acceptă</p>

			promoveze comerțul electronic și, respectiv plățile online.	
	BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA	6	Modificările propuse pot genera consecințe contrar scopului stabilit inițial de către BNM.	<p>Comentariu Scopul inițiativei de reglementare consta în promovarea plăților fără numerar, care ar aduce beneficii importante atât pentru stat, cât și pentru participanții la sisteme, printre care diminuarea economiei tenebre și combaterea spălării banilor. Dată fiind diferența încă majoră a plăților fără numerar efectuate prin carduri și a retragerilor de numerar (numărul acestora fiind considerabil), precum și ritmul de creștere scăzut al dezvoltării infrastructurii de acceptare a cardurilor de plată. Intervenția de reglementare rămâne a fi necesară pentru a aduce schimbări în percepția de utilizare a instrumentelor de plată fără numerar și pentru a cataliza predispunerea atât a comercianților, cât și a utilizatorilor către plățile electronice.</p>
	Asociația Băncilor din Moldova		Comunitatea bancară își exprimă dezacordul vis-a-vis de intențiile BNM de a stabili valori maxime ale comisioanelor și consideră că aceasta, pe termen lung, vor genera consecințe negative asupra dezvoltării tehnologiilor moderne aferente cardurilor de plată, cât și asupra profitabilității businessului cu carduri. Băncile consideră că stabilirea valorilor maxime ale comisioanelor percepute comercianților constituie o imixtiune în relațiile de business ale băncilor cu clienții lor, astfel băncile fiind limitate în oferirea unei oferte avantajoase în procesul de negociere.	
	BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA	7	Scăderea comisionului de servicii perceput de comercianți va afecta în mod direct comisionul de interschimb bancar și va duce la scăderea lui. Importanța valorii comisionului interbancar a fost argumentată în cadrul mesajelor anterioare transmise către BNM, precum și în cadrul ședințelor Consiliului Național de Plăți.	<p>Comentariu Necesitatea micșorării comisionului aplicat comerciantului este condiționată de structura complexă a acestuia. Reglementarea doar a comisionului interbancar poate crea condiții pentru un nivel redus al acestuia, iar pentru compensarea reducerii vor crește simultan comisioanele din restul structurii comisionului aplicat comerciantului pe partea acceptantă, precum și a tarifelor pe partea emitentă. Astfel, reglementarea doar a comisionului interbancar poate conduce la creșterea simultană a comisioanelor adăugătoare, pornind de la practicile existente în UE, fapt care nu va determina reducerea cheltuielilor comercianților în legătură cu acceptarea plăților cu carduri și nu va atinge scopul scontat de dezvoltare a infrastructurii de acceptare, de încurajare a comercianților la instalarea și asigurarea funcționării POS terminalelor și a consumatorului de a beneficia de aceste condiții. Conform Notei informative la prezentul proiect, efectele urmărite constau în micșorarea părților componente ale comisionului de servicii</p>
	BC „Moldindconbank” SA		Propunem inițial, până la aprobarea plafoanelor comisioanelor de servicii (percepute comercianților), să fie aprobate valorile maxime ale comisioanelor interbancare (interchange).	
	Consiliul Concurenței		Este necesar de menționat faptul că în UE există așa o practică de reglementare a comisioanelor interbancare, inclusiv prin plafonarea acestora. Respectiv, Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 751 din 29 aprilie 2015 privind comisioanele interbancare pentru tranzacțiile de plată cu cardul, prevede un comision interbancar nu mai mare de 0,2% per tranzacție cu card de debit și nu mai mare de 0,3% cu card de credit, din valoarea tranzacției. Astfel, luând în considerare interesul legitim al consumatorilor și necesitatea de asigurare a concurenței, în condițiile în care nivelul maxim al comisioanelor interbancare este reglementat, considerăm necesar să fie argumentat în Nota informativă, în baza analizelor și calculului, ce a	

			determinat stabilirea acestor comisioane în cuantumul maxim prevăzut de proiect de circa 9 ori mai mare decât plafonul maxim stabilit la nivelul Uniunii Europene.	perceput comercianților, inclusiv a comisionului interbancar. Urmare a revizuirii proiectului, pentru etapa inițială s-a decis asupra stabilirii plafonului pentru comisionul aplicat comerciantului în cadrul plăților cu destinație în bugetul public, în cazul în care atât prestatorul emitent, cât și cel acceptant sunt situați în R. Moldova. Ulterior, în funcție de comportamentul pieței, condițiile vor fi revizuite.
	BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA	8	Băncile au prezentat acte relevante și au demonstrat în baza statisticilor interne că veniturile de la acceptarea cardurilor bancare spre plată și comisionul interbancar practic nu acoperă costurile interne ale băncilor, inclusiv comisioanele achitate spre sistemele internaționale de plată (VISA / Mastercard). Potrivit art. 11 alin 3 ³ din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548 din 21.07.1995, actele normative emise de Banca Națională cad sub incidența prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Astfel, pentru plafonarea nivelurilor maxime ale comisioanelor, BNM urma să utilizeze o anumită metodologie de calcul. Metodologia în cauză nu este anexată la proiectul de Hotărâre și, drept consecință, banca consideră că nu a fost asigurată pe deplin transparența procesului decizional.	Se acceptă parțial Astfel cum este stipulat în Nota Informativă la prezentul proiect, în conformitate cu modificările operate la art. 50 alin. (6) din Legea nr.114/2012, BNM urmează să stabilească, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a Legii nr. 208/2018, condițiile de determinare a valorilor comisioanelor interbancare, precum și ale comisioanelor suplimentare, aplicate în funcție de marca și categoria respectivelor carduri de plată pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător de către prestatori de servicii de plată. În acest context, urmare a solicitării BNM, a fost prezentată de către băncile licențiate structura veniturilor și a cheltuielilor acestora în cadrul activității cu cardurile de plată. Informațiile au fost examinate minuțios, iar rezultatele examinării au fost prezentate grupului de lucru format pentru reglementarea comisionului interbancar din cadrul Consiliului Național de Plăți.
	BC „FinComBank” SA		„FinComBank” SA este împotriva stabilirii valorilor maxime ale comisioanelor aplicate în funcție de marca și categoria cardurilor de plată pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător de către prestatorii de servicii de plată, deoarece aceste comisioane includ interchange fee aplicate de către sistemele internaționale de plăți Visa și Mastercard. De asemenea, interchange-urile stabilite de către sistemele de plăți Visa și Mastercard depășesc valoarea propusă de BNM 1,2%-1.8%. Ca de exemplu, pentru tranzacțiile efectuate la POS-terminale cu produsul Mastercard World Elite comisionul reprezintă 2,30%, Mastercard Platinum-1,9%, iar cu produsul Visa Infinite 1,9%. Pe lângă comisioanele interchange, banca suportă comisioane fixe și periodice privind instrumentele de plată,	Urmare a analizei datelor colectate de BNM privind veniturile și cheltuielile băncilor din activitatea cu carduri raportate la volumul plăților efectuate, s-a constatat că venitul din comisionul interbancar în cadrul plăților locale este de doar 5% (aproximativ) din venitul total din activitatea cu carduri. Astfel, s-a concluzionat că intervenția doar asupra comisionului interbancar nu va conduce la atingerea scopului prestabilit, deoarece plățile interbancare de operațiuni cu carduri de plată au o cotă redusă din volumul total al tranzacțiilor.

		<p>tranzacții, procesarea operațiunilor, decontări, securitate, rețea etc. pe care le achită inclusiv sistemelor de plăți și care constituie sume considerabile (săptămânal- ca de exemplu: Authorization, Clearing, File Transmission Fee Collection - 1800 EUR, Acquirer Connectivity Fee - 900 EUR, Key Management Services Residency -80 EUR, lunar- ca de exemplu: Implementation Fee- 3500 EUR, Settlement Advisement Fee 1800 EUR, Member Advisement Fee- 1440 EUR, MasterCard Safety Net Service Fee-300 EUR, Acquirer Fraud – 375 EUR, Mastercard Alerts- 300 EUR, trimestrial- Associate Acquirer Card Service Fee--5000 USD, Merchant Acquiring Risk Management Fee Principal - 5000 EUR, Merchant Ecommerce Acquiring Risk Management Fee -3750 EUR, Risk Prediction Tools- 3750, SecureCode – Issuer- 1000 EUR, Authentication Quarterly FeeAcquirer/Issuer-2000 EUR, ca de exemplu: anual- ca de exemplu: STRATEGY PROGRAM FEE- 6000 EUR, RISK MANAGEMENT ADMINISTRATIVE FEE -2500 EUR). Aceste fiind doar o parte din comisioanele percepute de sistemele de plăți. Banca își asumă cheltuieli mari la implementarea tehnologiilor aferente proiectelor în cadrul activității cardurilor de plată (asigurarea securității datelor, monitorizarea tranzacțiilor cu instrumentele de plată, implementarea proiectelor noi ca: Contactless pe partea de emiterie și acceptare, transferuri de la card la card P2P, 3D Secure pentru plățile prin internet, Internet-banking, Mobile-banking, E-commerce etc.), astfel încât să fie în conformitate cu cerințele sistemelor de plăți, dezvoltarea pieței și necesitățile clienților. La fel sunt făcute investiții mari pentru lansarea proiectelor noi. De exemplu: Achiziționarea licenței de acquiring și e-commerce- 45 000 euro, Proiectul P2P – achiziționarea licențelor și implementarea – 130 000 euro, Investiția în proiectul contactless la POS terminale – 52 000 euro.</p>	<p>De asemenea, la stabilirea cotelor propuse s-au luat în considerare datele prezentate cu privire la comisioanele percepute comercianților la operațiunile domestice, aceste informații au fost solicitate de la băncile licențiate de către BNM în 2018.</p> <p>Totodată, în cadrul consultărilor și negocierilor cu băncile licențiate pe marginea acestei inițiative la Consiliul Național de Plăți și în cadrul grupului de lucru pe subiectul vizat, s-a convenit asupra păstrării confidențialității datelor.</p> <p>Urmare a revizuirii proiectului, pentru etapa inițială s-a decis asupra stabilirii plafonului pentru comisionul aplicat comerciantului în cadrul plăților cu destinație în bugetul public, în cazul în care atât prestatorul emitent, cât și cel acceptant sunt situați în R. Moldova. Ulterior, în funcție de comportamentul pieței, condițiile vor fi revizuite.</p>
	<p>BC „Moldindconbank” SA</p>	<p>Referitor la pct. 2 din Anexa nr.1, stabilirea valorii maxime a comisionului de servicii pentru operațiunile efectuate cu utilizarea fizică în orice destinație: actualmente pentru banca acceptantă din RM costul operațional al tranzacției domestice retail în mediul fizic cu cardul emis de banca din RM constituie: cca 1,6% (în medie - cca 250 lei) - inclusiv comision interbancar (interchange) achitat băncii emitente cca</p>	

		<p>1,3% și comisioane de procesare achitate sistemelor de plăți cca 0,3% (variabil în funcție de suma tranzacției). În același timp, pentru carduri Premium (Platinum, Infinite, Elite etc.) comisionul interchange mediu constituie – cca 2%.</p> <p>Este necesar de a menționa că pe lângă costuri tranzacționale, banca acceptantă achită trimestrial sistemelor de plăți comisioane fixe pentru efectuarea activității de acceptare (acquiring). În 2019, aceste cheltuieli vor constitui cca 124 mii euro (în calculele costurilor tranzacționale aceste cheltuieli nu sunt incluse).</p> <p>Astfel, comisionul de servicii în mărime de 1,8% doar va acoperi cheltuielile actuale ale băncii acceptante. Comisioanele de servicii în mărime de 1,5% și 1,2% vor genera băncilor acceptante pierderi. Astfel, nu considerăm oportună plafonarea comisioanelor percepute comercianților pentru alte operațiuni decât operațiunile destinate bugetelor componente ale bugetului public național.</p>	
	BC „Energbank” SA	<p>În scopul aplicării tehnologiilor de card, banca suportă cheltuieli de implementare și certificare tehnologii (precum Chip, apoi Contactless). Pentru BC „Energbank” SA, care deține doar licența de emitere, comisioanele interchange sunt sursa principală de dezvoltare și menținere a domeniului carduri bancare.</p>	
	BC „Comertbank” SA	<p>Totodată, menționăm că la momentul actual băncile în calitate de membru asociat/afiliat nu primesc integral comisionul interchange de la membrul principal, prin intermediul căruia se efectuează decontările naționale.</p>	
	BC „Moldova-Agroindbank” SA	<p>Considerăm inoportună aplicarea comisioanelor menționate în Anexa nr. 1, pe motiv că la stabilirea acestora nu au fost luate în calcul structura costurilor suportate de către bancă care derivă din proveniența cardului, tipul cardului utilizat, valoarea medie a tranzacției, activitatea comerciantului, tipul tehnologiei utilizate pentru efectuarea tranzacțiilor etc.</p>	
	Asociația Băncilor din Moldova	<p>Considerăm inoportună aplicarea valorilor maxime ale comisioanelor menționate în Anexa nr.1, pe motiv că la stabilirea acestora nu au fost luate în calcul structura costurilor suportate de către bănci care derivă din proveniența cardului, tipul cardului utilizat, valoarea medie a tranzacției, activitatea comerciantului, tipul tehnologiei utilizate pentru efectuarea tranzacțiilor etc.</p>	

		<p>BNM nu a ținut cont de informația cu privire la veniturile și cheltuielile din operațiunile cu cardurile bancare, prezentată de flecare bancă licențiată la solicitarea BNM. Acest subiect a fost discutat la una din ședințele organizate de către BNM, în cadrul căreia reprezentanții băncilor licențiate au venit cu argumente concrete privind mărimea comisioanelor pe care le percep băncile licențiate din operațiunile cu carduri, care au fost agreate de responsabili din cadrul BNM. Reprezentanții BNM au căzut de acord cu propunerea exprimată de bănci de a nu plafona mărimea comisioanelor de interschimb, ci doar a comisioanelor la plățile cu carduri pentru serviciile de interes public (plăți în buget, Transport, servicii comunale, alte plăți de utilitate publică).</p> <p>Băncile au prezentat acte relevante și au demonstrat în baza statisticilor interne că veniturile de la acceptarea cardurilor bancare spre plată și comisionul interbancar practic nu acoperă costurile interne ale băncilor, inclusiv comisioanele achitate spre sistemele internaționale de plată (VISA / Mastercard).</p> <p>Valorile maxime ale comisioanelor aplicate în funcție de marca și categoria cardurilor de plată pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător de către prestatorii de servicii de plată, includ interchange fee aplicate de către sistemele internaționale de plăți Visa și Mastercard, care depășesc valoarea propusă de BNM 1,2%-1,8%. Spre exemplu, pentru tranzacțiile efectuate la POS-terminale cu produsul Mastercard World Elite comisionul constituie 2,30%, cu Mastercard Platinum - 1,9%, iar cu produsul Visa Infinite - 1,9%. Pe lângă comisioanele interchange, băncile licențiate suportă comisioane fixe și periodice privind instrumentele de plată, tranzacții, procesarea operațiunilor, decontări, securitate, rețea etc. pe care le achită inclusiv sistemelor de plăți care constituie sume considerabile.</p>	
	Consiliul Concurenței	<p>Prevederile anexei nr. 1 din proiectul Hotărârii stabilesc valoarea maximă a comisionului de servicii, aplicat de către prestatorii de servicii de plată perceput de la comercianți, pentru operațiunile destinate bugetelor componente ale bugetului public național de 0,50 % și pentru operațiunile efectuate cu utilizarea fizică a cardului în orice destinație, după cum urmează: pentru 2020 – 1,8%; 2021 - 1,5%; 2022 - 1,2%, fără a fi</p>	

			argumentat cuantumul maxim stabilit al comisioanelor respective.	
	A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”		Autorul nu a justificat decizia de reglementare a comisioanelor de servicii perceput comercianților. Practica internațională (Uniunea Europeană, Serbia, Australia, Canada, Statele Unite ale Americii ⁶) reglementează comisionul interbancar. În același context, menționăm că chiar și până la adoptarea Regulamentului UE 2015/751 privind comisioanele interbancare pentru tranzacțiile de plată cu cardul, Spania, Franța, Austria, reglementau anume comisionul interbancar. Totodată, conform unui studiu al Băncii Federale Kansas City efectuat în august 2018, în țările limitrofe Uniunii Europene precum Macedonia, Albania, Elveția, Ucraina, Turcia lipsesc reglementări în ce privește plafonarea comisioanelor interbancare.	
	BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA		În viitorul apropiat organizațiile internaționale de plată vor micșora comisioanele interbancare pentru cardurile emise în Republica Moldova la achitățile efectuate pe teritoriul Uniunii Europene, ceea ce deja va afecta veniturile băncilor și la rândul său va pune băncile din Republica Moldova în situație inechitabilă față de băncile din alte țări ca urmare a accesului liber și a creșterii numărului de cetățeni ce călătoresc pe teritoriul Uniunii Europene și preferă achitățile fără numerar peste hotarele țării.	Comentariu Intenția de micșorare a comisionului interbancar intraregional a venit de la organizatorii sistemelor Visa și Mastercard. Comisia UE s-a limitat doar la acceptarea angajamentelor ¹ asumate de organizatorii sistemelor.
	BC „Moldova-Agroindbank” SA	9	În mod similar, politica tarifară aplicată de Sistemele internaționale de plăți este foarte fluctuantă și poate stabili în mod unilateral comisioane care să afecteze profitabilitatea businessului băncii de acceptare a cardurilor, iar în cazul plafonării anumitor comisioane de către banca centrală, banca nu va deține instrumente de reacție în astfel de cazuri. Cea mai eficientă metodă de promovare a plăților fără numerar rămân practicile internaționale: Diminuarea costurilor suportate de către bănci, astfel fiind create premise pentru diminuarea comisioanelor aplicate comercianților, banca centrală urmând să influențeze sistemele de plăți în scopul diminuării costurilor de procesare aplicate de către acestea în raport cu băncile din Republica Moldova. În acest context, vă informăm că începând cu 19 noiembrie 2019, Autoritatea Bancară Europeană, în	Totodată, subliniem că prezentele reglementări nu se aplică în cadrul operațiunilor în/din străinătate, lăsând la discreția băncilor licențiate posibilitatea de negociere între ele, precum și cu organizatorii sistemelor de plăți cu carduri. Practica internațională include măsuri diverse orientate scopului de promovare a plăților fără numerar, cum ar fi: facilitățile fiscale pentru antreprenorii care acceptă plăți fără numerar, loteriile fiscale pentru consumatori, limitarea comisionului interbancar – măsuri stimulatorii pentru comercianți, care se aplică luându-se în considerare specificul pieței locale. Astfel, în contextul specificului pieței RM, prin prisma obiectivului de promovare a plăților fără numerar, pentru etapa inițială, s-a stabilit asupra determinării plafonului pentru comisionul aplicat comerciantului în cadrul plăților cu destinație în bugetul public, în cazul în care atât prestatorul emitent, cât și cel acceptant sunt

¹ (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-2311_en.htm)

			<p>scopul îmbunătățirii funcționării pieței interne prin asigurarea supravegherii și reglementării europene adecvate, eficiente și armonizate, a stabilit un comision de interschimb pentru tranzacțiile efectuate pe teritoriul UE cu cardurile emise de către băncile din țările terțe Uniunii în valoare de 0,2% pentru cardurile de debit și 0,3% pentru cardurile de credit, pentru tranzacțiile în mediul fizic, iar pentru tranzacțiile fără utilizarea fizică a cardului – 1,15 % pentru cardurile de debit și 1,5% pentru cardurile de credit. Ținând cont de această modificare care va avea un impact enorm asupra profitabilității businessului băncilor din Republica Moldova de emitere a cardurilor, propunem să fie elaborat și implementat și în Republica Moldova un proiect de act normativ care să impună Sistemele internaționale de plăți, să stabilească valori maxime privind comisioanele de interschimb ce vor fi achitate de către băncile din Republica Moldova pentru tranzacțiile efectuate la comerțanții de pe teritoriul țării cu cardurile emise în Uniunea Europeană. Acest fapt va contribui semnificativ la majorarea profitabilității businessului cu carduri și va crea premise de continuare a dezvoltării businessului dat.</p>	<p>situați în R. Moldova. Ulterior, în funcție de comportamentul pieței și al actorilor, condițiile vor fi revizuite.</p>
	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>		<p>În mod similar, politica tarifară aplicată de Sistemele internaționale de plăți este foarte fluctuantă și poate stabili în mod unilateral comisioane care să afecteze profitabilitatea businessului băncilor de acceptare a cardurilor, iar în cazul plafonării anumitor comisioane de către banca centrală, banca nu va deține instrumente de reacție în astfel de cazuri. Cea mai eficientă metodă de promovare a plăților fără numerar rămân practicile internaționale:</p> <p>Diminuarea costurilor suportate de către bănci, astfel fiind create premise pentru diminuarea comisioanelor aplicate comerțanților, banca centrală urmând să influențeze sistemele de plăți în scopul diminuării costurilor de procesare aplicate de către acestea în raport cu băncile din Republica Moldova.</p> <p>În contextul celor menționate, Vă comunicăm, de asemenea, că începând cu 19 noiembrie 2019, Autoritatea Bancară Europeană, în scopul îmbunătățirii funcționării pieței interne prin asigurarea supravegherii și reglementării europene adecvate, eficiente și armonizate, a stabilit un comision de interschimb pentru tranzacțiile efectuate pe teritoriul</p>	

			<p>UE cu cardurile emise de către băncile din țările terțe Uniunii în valoare de 0,2% pentru cardurile de debit și 0,3% pentru cardurile de credit, pentru tranzacțiile în mediul fizic, iar pentru tranzacțiile fără utilizarea fizică a cardului – 1,15 % pentru cardurile de debit și 1,5% pentru cardurile de credit. Această modificare la nivel european, coroborată cu propunerile BNM de a stabili valori maxime ale comisioanelor, va avea un impact enorm asupra profitabilității businessului de emiteră a cardurilor al băncilor din Republica Moldova și ne va pune în situație inechitabilă cu alte țări ca urmare a accesului liber și a creșterii numărului de cetățeni ce călătoresc pe teritoriul Uniunii Europene și preferă achitățile fără numerar peste hotarele țării. Având în vedere modificările care se introduc începând cu 19 noiembrie 2018 de către Autoritatea Bancară Europeană, despre care s-a menționat mai sus, propunem elaborarea și implementarea de către BNM a unui proiect de act normativ care să impună Sistemele internaționale de plăți să stabilească valori maxime privind comisioanele de interschimb ce vor fi achitate de către băncile din Republica Moldova pentru tranzacțiile efectuate la comercianții de pe teritoriul țării cu cardurile emise în Uniunea Europeană. Acest fapt va contribui semnificativ la majorarea profitabilității businessului cu carduri și va crea premise benefice pentru continuarea dezvoltării businessului cu carduri.</p>	
	BC „Energbank” SA		<p>O atenție deosebită urmează a fi acordată stipulărilor noi ale Sistemelor de plăți (mandat ID:A108859 al Sistemului de plăți Visa, atașat la prezenta scrisoare), care la data de 19.10 2019 vor intra în vigoare și conform cărora, comisionul interchange primit din tranzacțiile efectuate cu cardurile emise în RM în țările Comunității Europene va constitui 0,2% pentru cardurile de debit și 0,3% pentru cardurile de credit, ceea ce deja va afecta domeniul de emiteră al băncii. În acest context, vom fi nevoiți să revizuiți unele produse oferite clienților (ex. produsele cash-back pentru care banca oferă către clienți returnarea valorii de 0,75% din tranzacția Retail) și aceasta va afecta interesele/drepturile clienților.</p>	
	BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA	10	<p>Modificările în cauză vor afecta negativ utilizatorii cardurilor bancare (persoane fizice) din cauza necesității băncilor de a compensa pierderile prin alte tipuri de comisioane, de exemplu deservirea anuală a</p>	<p>Se acceptă parțial Referitor la compensarea pierderilor de băncile licențiate, vă comunicăm că datorită presiunii concurențiale mai mari în sectorul comerțului cu</p>

		cardurilor bancare si va facilita doar comercianții (persoanele juridice cu POS terminale) care conform statisticilor dețin o marjă de profit în medie de 20%. Comisionul de servicii perceput de comercianți ar trebui să fie considerat ca un aport al afacerilor din Republica Moldova în dezvoltarea noilor tehnologii.	amănuntul decât în sectorul serviciilor bancare, este preconizat că scăderea costurilor comercianților va provoca reducerea prețurilor la produsele și serviciile oferite de comercianți. Acțiunile de promovare în continuare a plăților prin intermediul cardurilor de plată ar contribui la creșterea fluxului de mijloace bănești tranzacționat prin conturile de plăți la care sunt atașate cardurile de plată, respectiv la majorarea veniturilor din menținerea și utilizarea acestor lichidități.
	Asociația Bancilor din Moldova	Modificările în cauză vor afecta negativ utilizatorii cardurilor bancare (persoane fizice) din cauza necesității băncilor de a compensa pierderile prin alte tipuri de comisioane, de exemplu deservirea anuală a cardurilor bancare si va facilita doar comercianții (persoanele juridice cu POS terminale) care conform statisticilor dețin o marjă de profit în mediu de 20%. Comisionul de servicii perceput de comercianți ar trebui să fie considerat ca un aport al afacerilor din Republica Moldova în dezvoltarea noilor tehnologii, în care sunt implicate activ băncile, și nu ca un beneficiu al băncilor.	Suplimentar, emiterea cardurilor de plată ar permite băncilor să-și majoreze profiturile din sursele care provin din oferirea altor produse clienților (cum ar fi, produsele de creditare) anexate de utilizarea unui card de plată, spre comodatitate și accesibilitate.
	BC „Moldova-Agroindbank” SA	Valorile stabilite în anexă nu creează interes economic pentru bănci de a dezvolta domeniul de acceptare care se dezvoltă acum într-un ritm alert, tehnologiile de acceptare fiind modernizate constant implicând și costuri semnificative, fapt ce va conduce la stoparea dezvoltării infrastructurii de acceptare și într-un final la diminuarea achitărilor prin card și va crea premise pentru utilizarea vastă a numerarului.	Declarația privind majorarea comisioanelor aferente deținerii cardurilor de plată, urmează să fie reexaminată ținând cont de: 1. comportamentul utilizatorilor în cazul majorării tarifelor în cadrul unei piețe bazate pe principii concurențiale sănătoase; 2. veniturile băncilor nu vor scădea semnificativ din cauza plafonării, deoarece taxele mai mici pot crea o predispunere a comercianților și, prin ricoșeu, a deținătorilor cardurilor pentru majorarea ritmului de creștere a rețelei de acceptare și emiteri, generând creșterea numărului de tranzacții fără numerar, iar acest lucru ar conduce la compensarea scăderii venitului per tranzacție prin sporirea volumului acestor tranzacții;
	Asociația Bancilor din Moldova	Valorile stabilite în anexă nu creează interes economic pentru bănci de a dezvolta domeniul de acceptare care se dezvoltă acum într-un ritm alert, tehnologiile de acceptare fiind modernizate constant implicând costuri semnificative, fapt ce va conduce la stoparea dezvoltării infrastructurii de acceptare și într-un final la diminuarea achitărilor prin card și va crea premise pentru utilizarea masivă a numerarului.	3. domeniul redus de aplicare a proiectului (au fost excluse cardurile de afaceri, tranzacțiile internaționale) și operațiunile exceptate prevăzute de proiectul propus.
	BC „FinComBank” SA	La fel sunt făcute investiții mari pentru lansarea proiectelor noi. De exemplu: Achiziționarea licenței de acquiring și e-commerce- 45 000 euro, Proiectul P2P – achiziționarea licențelor și implementarea – 130 000 euro, Investiția în proiectul contactless la POS terminale – 52 000 euro. Prin urmare, în cazul stabilirii valorilor maxime ale comisioanelor de către BNM, banca va înregistra pierderi pe care nu le va putea acoperi și va fi nevoită să majoreze alte comisioane și să reducă investițiile în proiecte.	Percepția băncilor aferentă plafonării comisionului de servicii aplicat comercianților ar trebui să fie considerată ca un aport la dezvoltarea ulterioară a noilor tehnologii, datorită creșterii infrastructurii plăților și a volumului acestora.

	BC „Energbank” SA		Menționăm că, la modul practic, modificarea comisioanelor interchange pot produce efecte negative ca: - majorarea comisioanelor pentru clienți (pentru deservirea cardurilor, emiterea, eliminarea unor produse din grila băncii etc.) ceea ce va reduce atât emiterea cardurilor, cât și ulterior ritmul de plăți efectuate prin numerar. - reducerea posibilităților de implementare a tehnologiilor de către bancă, ceea ce va duce la o stagnare tehnologică în ansamblu	Urmare a revizuirii proiectului, pentru etapa inițială, s-a decis asupra stabilirii plafonului pentru comisionul aplicat comerciantului în cadrul plăților cu destinație în bugetul public, în cazul în care atât prestatorul emitent, cât și cel acceptant sunt situați în R. Moldova. Ulterior, în funcție de comportamentul pieței, condițiile vor fi revizuite.
	BC „Comertbank” SA		Anexa nr.1 prevede stabilirea valorii maxime a comisionului pentru operațiunile destinate bugetelor componente ale bugetului public național și operațiunile efectuate cu utilizarea fizică în orice destinație, fapt care va impune băncile acceptatoare să micșoreze comisionul de interschimb (interchange) plătit băncii emitente. Comisionul de interschimb este o sursă importantă de venit al băncii emitente, acest comision este ulterior reinvestit în promovarea cardurilor în calitate de instrument de plată și remunerarea clienților prin acordarea bonusului sub formă de cash back până la 1% în funcție de tipul cardului. În consecință, banca va fi nevoită să excludă beneficiile ce sporesc utilizarea cardurilor, dar și vor fi majorate tarifele și comisioanele aferente deservirii cardurilor de plată. Micșorarea sau plafonarea comisionului de servicii perceput comercianților va impune băncile să perceapă comisioane pentru instalarea și exploatarea POS-terminalelor.	
	BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA	11	În același timp, suntem de acord parțial cu ideea de a susține tranzacțiile de interes public, precum și eventualele achitări cu cardurile bancare în transportul public, dar prin metoda plafonării comisionului interbancar, care la rândul său trebuie să fie agreat cu sistemele internaționale de plată pentru că acesta este setat pe partea lor, dar nu prin metoda propusă de plafonare a comisionului de servicii perceput comercianților.	Comentariu Referitor la plățile de interes public vă comunicăm că, actualmente, conform Hotărârii Guvernului cu privire la unele acțiuni de implementare a Serviciului Guvernamental de Plăți Electronice (MPay) nr.280/2013, comisioanele în cazul plăților efectuate de o persoană fizică în favoarea bugetului public național sunt stabilite în forma comisionului aplicat comerciantului, care include, pe lângă alte comisioane, și comisionul interbancar. Prezentul proiect a fost remis spre examinare sistemelor
	Asociația Băncilor din Moldova		Băncile ar putea fi parțial de acord cu ideea plafonării valorii maxime a comisionului perceput pentru operațiunile destinate bugetelor componente ale bugetului public național, prin metoda plafonării	

		<p>comisionului interbancar, dar nu a comisionului de servicii perceput comercianților. Ar fi oportun ca BNM să inițieze discuții cu sistemele internaționale de plăți VISA și MasterCard, referitor la plafonarea comisioanelor interchange pentru unele sectoare importante de interes public (transport public, servicii guvernamentale, servicii comunale etc) și aceste sisteme internaționale ar putea să reducă comisioanele pentru aceste plăți, așa cum se practică și în alte țări, spre exemplu în Ucraina, unde VISA și MasterCard au redus comisioanele interbancare și respectiv băncile licențiate și-au menținut marja de profit. (aviz suplimentar din 25.06.2019)</p> <p>Comunitatea bancară este dispusă să accepte plafonarea valorii maxime a comisionului până la 0,5% din sumă, doar pentru plățile efectuate prin intermediul Sistemului Interguvernamental de Plăți Electronice „Mpay” numai în folosul bugetului public național, și doar în cazul plăților efectuate cu cardurile proprii, când banca emitentă a cardului și banca acceptantă a cardului este aceeași (tranzacțiile „On-Us”).</p>	<p>cvadripartite de plăți cu carduri în care participă băncile din R. Moldova.</p> <p>Propunerea de aplicare a normei doar pe operațiuni intrabancare cu carduri de plată denaturează intenția autorului de a optimiza cheltuielile bugetare, astfel, se propune a fi păstrată forma actuală de aplicare a comisionului față de buget, dar cu valoarea maximă stabilită prin prezentul proiect.</p>
	<p>BC „Moldindconbank” SA</p>	<p>Propunem la pct. 1 din Anexa nr. 1, de a stabili data aplicării comisionului de servicii pentru operațiunile destinate bugetelor – din data intrării în vigoare a valorilor maxime ale comisioanelor interbancare la nivel național. De asemenea, valoarea comisionului trebuie determinată luând în considerare cheltuielile existente ale prestatorului acceptant (comision interbancar și cheltuieli de procesare).</p> <p>Argumentarea: Valoarea comisioanelor de servicii percepute comercianților este bazată pe valoarea comisioanelor interbancare și comisioanelor achitate în favoarea sistemelor de plăți.</p> <p>Actualmente, pentru banca acceptantă din RM costul operațional al tranzacției domestice retail cu utilizarea virtuală a cardului (e-commerce) emis de banca din RM constituie: cca 1,9% (în medie cca 250 lei), inclusiv comision interchange achitat băncii emitente cca 1,59% și comisioane de procesare achitate sistemelor de plăți cca 0,31% (variabil în funcție de suma tranzacției). Pentru carduri Premium (Platinum, Infinite, Elite etc.) interchange mediu constituie – cca 2,1%. În aceste condiții, comisionul deservirii perceput comercianților</p>	

			trebuie să fie modificat, după ce va fi micșorat comisionul interchange la nivelul sistemelor de plăți (inclusiv să fie stabilită categoria interchange-ului pentru plăți destinate bugetelor componente ale bugetului public național (setate pentru codul comerciantului (Merchant Category Code)). Această modificare necesită coordonarea cu sistemele de plăți atât prin prisma mărimilor comisioanelor interchange, cât și a datei intrării în vigoare. În acest context, propunem de a iniția cu suportul BNM modificarea mărimii comisionului interchange domestic național la nivelul sistemelor de plăți.	
	BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA	12	În condițiile în care în Republica Moldova este necesar de a promova utilizarea instrumentelor de plată eficiente, urmează a fi definite alte pârghii de motivare a clienților și a comercianților pentru a utiliza cardul bancar în calitate de instrument de plată de bază.	Comentariu: În contextul obiectivului de promovare a plăților fără numerar, BNM, împreună cu alte autorități, întreprinde în permanență acțiuni menite să sporească cota plăților realizate fără numerar, spre exemplu: proiectele de acte normative să promoveze plățile fără numerar și combaterea economiei tenebre; campanii naționale; sondaje; proiecte de educație financiară etc.
	BC „Moldova-Agroindbank” SA		Promovarea la nivel guvernamental a educației populației în domeniul financiar și în special în domeniul aplicării instrumentelor de plată moderne.	
	Asociația Bancilor din Moldova		Promovarea la nivel guvernamental a educației populației în domeniul financiar și în special în domeniul aplicării instrumentelor de plată moderne. Promovarea utilizării instrumentelor de plată eficiente prin identificarea unor pârghii, inclusiv fiscale, de motivare a clienților și a comercianților de a utiliza cardul bancar în calitate de instrument de plată de bază.	
	BC „Moldindconbank” SA	13	Propunem elaborarea metodologiei de determinare a comisioanelor de servicii, luând în considerare comisioanele interbancare și cheltuielile de procesare aferente acestor tipuri de tranzacții (achitate de către bănci spre Visa/Mastercard).	Comentariu În limita art.50 alin.(6) din Legea nr. 114/2012, BNM stabilește doar condițiile de determinare a comisioanelor, una dintre care este valoarea <u>maximă</u> a comisioanelor vizate, astfel, atribuirea unei valori fixe a comisionului (și nu a valorii maxime a acestuia) depășește legalitatea prevederii vizate mai sus.
	BC „Energbank” SA		În scopul aplicării corecte și uniforme a prevederilor art.50 alin.(6) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și Legea pentru modificarea unor acte legislative nr. 208/2018 și având în vedere Standardele Naționale de Contabilitate nr.118/2013, considerăm oportună elaborarea unei metodologii de calculare a comisioanelor reglementate de BNM, pentru a da claritate procedurii de stabilire a acestora.	

	Asociația Băncilor din Moldova		<p>La stabilirea valorii maxime a comisioanelor, BNM nu a ținut cont de recente modificări la Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193-197), operate prin Legea nr. 208 din 1.2.10.2018 pentru modificarea unor acte legislative, care prevăd la art. 50 alin. (6) că, condițiile de determinare a valorii comisioanelor interbancare, precum și a comisioanelor suplimentare, aplicate în funcție de marca și categoria respectivelor carduri de plată pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card de plată sau printr-un dispozitiv asemănător de către prestatorii de servicii de plată sunt stabilite de actele normative ale Băncii Naționale. Astfel, considerăm că BNM, urma să elaboreze inițial o metodologie privind condițiile și modul de determinare a valorii maxime a comisioanelor interbancare, pe care să o supună consultărilor publice, inclusiv cu băncile licențiate, după care, pornind de la informația prezentată de băncile licențiate cu privire la veniturile și cheltuielile băncilor din operațiunile cu cardul, să stabilească valorile maxime ale comisioanelor respective, pe care să le discute în comun cu băncile licențiate. Ca și consecință a neelaborării unei metodologii, nu este clar cum au fost determinate valorile comisioanelor propuse spre examinare și aprobare.</p> <p>Considerăm oportun ca BNM totuși să definească metodologia de calcul a plafonului comisioanelor aplicate, care, ulterior, după consultare cu toți factorii interesați, să aprobe calcularea plafonului impuse băncilor autorizate.</p>	<p>Urmare a revizuirii proiectului, pentru etapa inițială, s-a decis asupra stabilirii plafonului pentru comisionul aplicat comerciantului în cadrul plăților cu destinație în bugetul public, în cazul în care atât prestatorul emitent, cât și cel acceptant sunt situați în R. Moldova. Ulterior, în funcție de comportamentul pieței, condițiile vor fi revizuite.</p>
	BC „Moldova-Agroindbank” SA	14	<p>În legătură cu stabilirea unor comisioane separate pentru cardurile de afaceri, vă informăm că identificarea cardurilor de afaceri de către băncile acceptante este incertă și nesigură din moment ce din categoria cardurilor de afaceri fac parte mai multe brand-uri: Business, Corporate, Comercial, Fleet, iar banca acceptantă nu cunoaște cu certitudine toate BIN-urile acestor produse emise de alte bănci.</p>	<p>Comentariu O distincție clară între cardurile de plată personale și cardurile de afaceri (business) ar trebui să fie asigurată de prestatorii de servicii de plată atât la nivel tehnic, cât și comercial. Cardurile de afaceri (business) sunt utilizate drept instrumente de plată numai pentru cheltuieli profesionale, percepute direct în contul întreprinderii sau al entității din sectorul public sau al persoanei fizice care desfășoară activități independente. Ținând cont că la prima etapă proiectul se va aplica doar plăților destinate bugetului public,</p>
	Asociația Băncilor din Moldova		<p>Referitor la stabilirea unor comisioane separate pentru cardurile de afaceri, vă informăm că identificarea cardurilor de afaceri de către băncile acceptante este incertă și nesigură din moment ce din categoria cardurilor de afaceri fac parte mai multe</p>	

			brand-uri: Business, Corporate, Comercial, Fleet, iar banca acceptantă nu cunoaște cu certitudine toate BIN-urile acestor produse emise de alte bănci.	condiția privind cardurile de afaceri va fi exclusă, iar ulterior, în funcție de evoluția pieței, aceasta urmează a fi revizuită.
	BC „Moldindconbank” SA	15	<p>Propunem de a adăuga în Anexa nr. 1, în coloana Condiții: „Se aplică în cazul în care atât prestatorul emitent, cât și cel acceptant se situează în Republica Moldova”.</p> <p>Argumentarea: Dat fiind faptul că comisionul de servicii pe care Banca va percepe de la comerciant (pentru tranzacțiile cu carduri) este bazat inclusiv pe valoarea comisionului interbancar, care este stabilit de sistemele de plăți, și luând în considerare că BNM planifică determinarea și plafonarea doar a comisioanelor interbancare domestice (emitentul și acceptantul se situează în RM) – valorile maxime ale comisioanelor de servicii aplicate, de asemenea, urmează să se refere exclusiv la tranzacții domestice. Comisioanele interbancare (interchange) pentru tranzacții cu carduri emise de bănci străine sunt stabilite de sistemele de plăți Visa și Mastercard la nivel regional și nu pot fi gestionate/plafonate de către legislația locală. În cazul stabilirii valorilor maxime ale comisionului de servicii perceput comercianților pentru tranzacții cu carduri emise de băncile străine, băncile acceptante vor genera pierderi. Ca urmare, băncile acceptante nu vor fi interesate în dezvoltarea rețelei de POS-terminale la comercianți, ceea ce va avea un impact negativ asupra dezvoltării domeniului de plăți fără numerar.</p>	<p>Comentariu</p> <p>În anexa nr.1 la proiect este prevăzută excepția referitoare la tranzacțiile transfrontaliere.</p>
	BC „Victoriabank” SA	16	<p>Aplicarea comisioanelor maxime pentru operațiunile de plată efectuate printr-un card sau dispozitiv de plata este o temă destul de sensibilă ce poate avea un impact negativ asupra domeniului cardurilor. Fără consultarea directă a sistemelor internaționale de plăți și a participanților de pe piața financiar-bancară din Republica Moldova asupra aplicării comisioanelor maxime, se vor crea condiții în care băncile vor înregistra pierderi și vor falimenta domeniul de activitate cu carduri bancare. Diminuarea interchange-ului în statele membre UE se datorează doar mecanismelor unei piețe libere și înregistrării unei cote de achitare cu cardurile de circa 90% . Astfel, acest comision a fost micșorat de autoritățile UE până la 0.2% în cazul cardurilor de debit, și până la 0.3% în cazul</p>	<p>Comentariu</p> <p>Proiectul a fost supus consultării de către organizatorii sistemelor de plată cu carduri, la care sunt participanți băncile din R. Moldova.</p>

			cardurilor de credit. Nu putem vorbi de o situație similară și pentru băncile din Republica Moldova.	
	A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”	17	Exemplificăm o serie de prestatori de servicii de plată nebankari inovativi precum Square, Sumup activi în Uniunea Europeană, percepând comisioane de la comercianți ce variază între 1.9% - 3% per tranzacție. Or, prin intenția Băncii Naționale a Moldovei de a reglementa comisionul de servicii perceput comercianților, restricționează din punct de vedere comercial intrarea unor jucători inovativi pe piața Republicii Moldova. Așadar, reglementarea comisionului de servicii perceput comercianților va descuraja atragerea investițiilor străine și va pune în pericol existența unor actuale modele de business.	Comentariu Nu considerăm intenția BNM o restricționare a accesului pe piața serviciilor de plată a altor prestatori de servicii de plată sau potențiali prestatori. Actualmente există un cadru normativ deschis și permisiv pentru expansiunea și intrarea pe piața a unor prestatori noi de servicii de plată, care se ajustează constant ținând cont de tendințele naționale și internaționale din domeniu.
	Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova	18	Considerăm că, în nota informativă urmează a fi inclusă fundamentarea economico-financiară a noilor reglementări în conformitate cu prevederile art.30 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă
Privind comisioanelor aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare				
3. Se aprobă valorile maxime ale comisioanelor aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare, conform anexei nr. 3.	BC „EuroCreditBank” SA	19	Tarifele pentru plățile procesate în sistemul automatizat de plăți interbancare sunt stabilite de însăși entitatea care gestionează acest sistem, în funcție de costurile procesării și marja de profit stabilită de entitate. Este cert că băncile comerciale își doresc minimizarea acestor costuri și respectiv valoarea comisionului să înregistreze trenduri descrescătoare, dar este o decizie a entității care gestionează sistemul automatizat de plăți interbancare. Considerăm că valorile maxime ale comisioanelor aplicate de prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare în niciun caz nu trebuie plafonate normativ, deoarece fiecare instituție bancară își are propriile business procese, care implică costuri. Scopul activității băncilor comerciale, ca și a altor agenți economici, este profitul, deci, oferirea de către băncile comerciale a acestor servicii clienților săi trebuie să genereze în final acest profit. Menționăm că în prezent, pentru organizarea conform normativelor a procesului dat este necesar de luat în calcul următoarele alte procese din interiorul băncilor comerciale: gestionarea plăților interbancare,	Nu se acceptă Reglementarea valorii maxime a comisioanelor aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare este dictată de prevederile art. 50 alin. (7) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. După cum a fost menționat anterior, scopul completării art. 50 din Legea nr. 114/2018 a constituit perceperea unor comisioane rezonabile care să corespundă costului real suportat de prestatorul de servicii de plată, cu efect asupra dezvoltării metodelor alternative de plată și promovării inovațiilor, precum și sporirea nivelului de protecție a intereselor și drepturilor utilizatorilor. Plafonele stabilite în proiectul HCE derivă din evaluarea comisioanelor aplicate clienților băncii pentru executarea ordinelor de plată, actualmente percepându-se comisioane care depășesc semnificativ tarifele percepute de către BNM în calitate de administrator al SAPI. Astfel,

	<p>BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA</p>		<p>deservirea fizică și online a clienților, controlul operațiunilor efectuate de client, supravegherea și monitorizarea procesului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Aceste servicii implică și costuri sporite. Din cele menționate, considerăm că plafonarea propusă va influența negativ dezvoltarea în sector a unor servicii calitative.</p> <p>Comisioanele pentru operațiunile de plată efectuate prin sistemul automatizat de plăți interbancare nu trebuie să fie supuse unor limite.</p> <p>Argumentarea:</p> <p>- În conformitate cu Obiectivele strategice 2018-2020 ale BNM, BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA depune în continuare eforturi pentru perfecționarea serviciilor automatizate de deservire la distanță (SADD), ceea ce presupune investiții considerabile din partea băncii. Costurile de implementare, menținere, deservire a soluțiilor inovative în RM sunt la nivelul prețurilor mondiale, însă volumul operațiunilor de plată este net inferior volumului prestatorilor din țările europene, astfel veniturile percepute din operațiunile de plată la nivel național sunt condiționate de portofoliul de clienți naționali (mult mai mic) și, drept consecință, costul per operațiune suportat de prestatorii naționali este mai mare. Astfel, în dezvoltarea serviciului nou automatizat de deservire la distanță de tip internet-payments pentru persoane juridice banca a investit peste 300 000 EUR, ceea ce înseamnă că venitul mediu încasat din procesarea ordinelor de plată în primii 5 ani va acoperi până la 98% din costuri (la moment acoperă până la 100%). Ținem să mai menționăm că pe durata menținerii serviciului sunt necesare investiții adiționale. Aproximativ același volum de investiții este preconizat pentru implementarea serviciului nou automatizat de deservire la distanță de tip internet-payments pentru persoane fizice. Totuși, luând în considerare faptul că la momentul actual doar 6,37% din volumul total al operațiunilor procesate prin SADD sunt efectuate de către persoane fizice, raportul negativ între costurile și veniturile băncii aferente procesării acestor operațiuni va crește. În prezent costul unei operațiuni de plată suportat de bancă constituie circa 20 MDL.</p> <p>- Conform practicii internaționale, raportul dintre valoarea comisioanelor aplicate pentru operațiunile de</p>	<p>utilizatorii sunt predispuși să folosească preponderent numerarul sau ordinele de plată pe suport de hârtie. Urmare a revizuirii proiectului, s-a decis modificarea valorii maxime până la 3,5 lei pentru procesarea unui document de plată în sistemul CDN și respectiv, până la 20 lei pentru procesarea unui document de plată în sistemul DBTR pentru ordinele de plată recepționate în mod electronic. Limita de venit de peste 600% pentru procesarea documentelor în SAPI a fost considerată oportună, având în vedere situația actuală pe piață.</p>
--	--	--	---	---

		<p>plată efectuate pe suport de hârtie și SADD constituie de la 10 până la 100 de ori, pe când în urma implementării nivelurilor de comisioane propuse de BNM, această valoare va constitui maxim 2 ori. În cazul BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA valoarea tarifului respectiv va fi necesar să fie diminuată de 1,8 ori față de valoarea actuală.</p> <p>În comparație cu comisioanele aplicate de către prestatorii de servicii de plată în R. Moldova și cele aplicate de către prestatorii de servicii de plată din Europa, pentru operațiunile de plată pe suport de hârtie - acestea sunt foarte mici, pe când cheltuielile (pe operațiune) sunt aceleași sau mai mici, având în vedere portofoliul acestora. Spre exemplu în Franța Societe Generale aplică comisionul pentru plăți pe suport de hârtie de 240 MDL (12 EUR), ROSSBANK (Federația Rusă) - 100 MDL (400 RUB), ING (Olanda) - de la 120 până la 4000 MDL (6-200 EUR). Totodată, este important de menționat că în prezent costurile băncii aferente procesării unui ordin de plată pe suport de hârtie sunt mai mari de 3 ori decât venitul mediu obținut din perceperea comisionului stabilit, încasat de la client, iar ponderea plăților, procesate pe suport de hârtie, reprezintă 15-17% din totalul plăților. Astfel, pentru creșterea volumului plăților procesate prin SADD, banca necesită să dețină pârghii de stimulare a utilizării SADD, inclusiv prin majorarea comisioanelor aferente plăților pe suport de hârtie.</p> <p>- Stabilirea unor niveluri ale comisioanelor aplicate de către băncile comerciale va compromite principiile de bază ale concurenței care stau la baza dezvoltării economiei de piață.</p> <p>- Potrivit art. 11 alin. (33) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548/1995, actele normative emise de Banca Națională cad sub incidența prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional. Astfel, pentru plafonarea comisioanelor, BNM urma să utilizeze o anumită metodologie de calcul. Metodologia în cauză nu este anexată la proiectul de Hotărâre și, drept consecință, banca consideră că nu a fost asigurată pe deplin transparența procesului decizional.</p>	
	„FinComBank” SA	„FinComBank” SA dezaprobă plafonarea tarifelor pentru plățile procesate în sistemul automatizat de plăți. Mărimea comisioanelor aplicate clienților este un	

		<p>element de concurență și strategie de business pentru fiecare bancă, la fel cum și rezerva pentru investirea, menținerea și dezvoltarea infrastructurii de deservire a plăților interbancare.</p> <p>În concluzie, remarcăm că aceste modificări vor avea ca efect un impact negativ asupra activității băncii, precum și vor influența pe termen lung calitatea deservirii clienților și calitatea produselor oferite, vor reduce esențial investițiile în proiecte de infrastructură, securitate și comoditate a plăților.</p>	
	BC „Moldova-Agroindbank” SA	Solicităm indicarea explicită a valorilor maxime – suma plafon, ce pot fi percepute de către prestatorii de servicii.	
	BC „Moldindconbank” SA	<p>Referitor la Anexa nr. 3 privind stabilirea valorilor maxime ale comisioanelor aplicate de prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare, Vă informăm că, costul actual al băncii privind executarea unui document de plată constituie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pe suport de hârtie - 5,22 MDL/document; - pe suport electronic – 1,90 MDL/document. <p>Astfel, cheltuielile efective la executarea ordinelor de plată depășesc cu mult nivelurile maxime ale comisioanelor propuse de către BNM, ceea ce ar conduce la faptul că prestarea acestor servicii nu ar genera băncii profituri, dar pierderi.</p> <p>Totodată, costurile diferă de o banca la altă, în funcție de profilul, structura, rețeaua de subdiviziuni etc., astfel, banca nu consideră oportună plafonarea comisioanelor aplicate de prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile de plată ce presupun utilizarea SAPI.</p>	
	BC „Energbank” SA	Cu privire la prevederile Anexei nr. 3 (Valorile maxime ale comisioanelor aplicate de prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile ce presupun utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare) ale proiectului HCE al BNM vizat, considerăm că tarifele existente s-au format în baza unei concurențe sănătoase între bănci, nu sunt exagerate și reprezintă un nivel optim și accesibil pentru clienți. Astfel, propunem să nu fie plafonate comisioanele aplicate la operațiunile de plată ce presupun utilizarea SAPI.	
	BC „Victoriabank” SA	Plafonarea comisioanelor aplicate de către prestatorii de servicii de plată pentru operațiunile ce presupun	

			<p>utilizarea sistemului automatizat de plăți interbancare la un nivel legat (multiplu) de tarifele pentru plățile procesate în sistemul automatizat de plăți interbancare o considerăm improprie deoarece aceste tarife aplicate de BNM nu reprezintă elementul determinant în structura costurilor pentru procesarea operațiunilor în cauză de către bănci.</p> <p>Salutăm intenția BNM de a stimula băncile să perceapă comisioane mai mici pentru plățile recepționate electronic, dar nu putem fi de acord cu intervenționismul fiind adepții unei selecții naturale de către parteneriatele bancă-client a produselor și serviciilor utilizate în funcție de calitate, operativitate, siguranță și nu în ultimul rând de aceleași rapoarte costuri/beneficii care nu sunt de neglijat. Reiterăm că stabilirea de către BNM a comisioanelor maxime în special la nivelul propus în proiectul de hotărâre, ar conduce la faptul că din dorința de a suporta cât mai mici pierderi posibile, toate băncile ar aplica aceleași comisioane la tariful maxim posibil, or acest element este împotriva unui mediu concurențial sănătos.</p> <p>Ținând cont de cele expuse, banca fiind adepta unei piețe libere își exprimă dezacordul cu privire la modificările din proiectul de hotărâre menționând că nivelul comisioanelor actuale au fost influențate de evoluția în timp, de concurența din ce în ce mai strânsă pe piață și de produsele și serviciile, dar și canalele alternative de plăți care se dezvoltă încontinuu.</p>	
	Asociația Băncilor din Moldova		<p>Comunitatea bancară propune stabilirea următoarelor valori maxime ale comisioanelor aplicate utilizatorilor pentru transferurile prin SAPI aferent plăților electronice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pentru transferurile efectuate în regim de urgență și sume mai mari de 50 000 lei - până la 50 lei; - Pentru transferurile efectuate în regim normal - până la 25 lei. 	
	Expert-Grup	20	<p>Având în vedere că există o practică defectuoasă în sistemul bancar, ca pe lângă un comision standard pentru operațiunea de transfer de credit să stabilească comisioane suplimentare pe categorii de clienți sau caracteristici ale clienților, în pofida faptului că natura operațiunii nu suferă nici o modificare, astfel fiind discriminate anumite categorii de clienți sau aplicate bariere anticoncurențiale, așa cum a fost descris în nota anterioară expediată la avizul BNM privind inițierea</p>	<p>Comentariu</p> <p>Practica aplicării comisioanelor diferențiate, care ar afecta posibilele practici anticoncurențiale, nu ține de competența BNM.</p> <p>Limita stabilită prin proiectul definitivat și aprobat este una maximă, pe care o considerăm rezonabilă și care nu poate fi depășită.</p>

			elaborării proiectului dat, considerăm necesar de completat proiectul de hotărâre cu un punct suplimentar în următoarea redacție: “3 ¹ . Nu se admite aplicarea altor tipuri de comisioane decât cele indicate în listele de mai jos aferente operațiunilor descrise.”	
Privind tarifele pentru plățile procesate în sistemul automatizat de plăți interbancare				
Anexa nr.2 la Hotărârea Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. ___ din _____ 2019	Ministerul Justiției	21	La anexa nr. 2, reglementările ce derivă din alineatul doi al poziției nr. 4 se vor însemna cu litere latine mici, urmate de o paranteză, în conformitate cu 52 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017</i> .	Se acceptă
-	„QIWI-M” SRL		Nu au obiecții sau propuneri	-
-	„Banca Comercială Română” SA			
-	BC „ProCreditBank” SA			